

NCCA

An Chomhairle Náisiúnta
Curaclaim agus Measúnachta
National Council for
Curriculum and Assessment

Clár Foghlama Leibhéal 2 den tSraith Shinsearach: Mo Shaol, M'Airgeadas

Modúil roghnacha

Dréacht le haghaidh
comhairliúcháin

Eanáir 2025

NCCA

An Chomhairle Náisiúnta
Curraclaim agus Measúnachta
National Council for
Curriculum and Assessment

Réamhrá

Is éard atá i gClár Foghlama Leibhéal 2 den tSraith Shinsearach (CFL2SS) raon de réimsí curaclaim, agus gach ceann acu deartha ar bhonn modúlach. Tá ceithre réimse curaclaim ag croílár CFL2SS: Uimhearhacht; Cumarsáid agus Litearthacht; Cúram Pearsanta; agus, Sruthanna Roghnacha.

Is éard atá i gceist le Mo Shaol, M'Airgeadas dhá mhodúl roghnacha. Tá sé deartha le haghaidh 120 uair an chloig ar a laghad den am teagaisc/ranga ar feadh dhá bhliain. Deartar gach modúl agus tuairim is 60 uair an chloig d'am teagaisc/ranga i gceist leis. Féadfaidh an scoláire a roghnú tabhairt faoi mhodúl amháin nó an dá cheann.

Teideal modúil	Am molta in uaireanta an chloig
Aire a thabhairt do m'airgeadas	60
A bheith i do thomhaltóir eolach agus muiníneach	60

Réasúnaíocht

Tá Mo Shaol, M'Airgeadas dírithe ar fhorbairt a dhéanamh ar eolas agus tuiscint an scoláire ar a chuid nó a cuid airgeadais phearsanta, rud atá ina chuid bhunúsach dá shaol nó dá saol laethúil agus do mhaireachtáil neamhspleách a chur chun cinn. Leis an dá mhodúl roghnacha, tacaítear leis an scoláire chun roghanna agus cinntí eolasacha a dhéanamh faoi earraí agus seirbhísí a cheannach agus idirbhearta airgeadais a dhéanamh. Trí Mo Shaol, M'Airgeadas, cumasaítear don scoláire freisin tabhairt faoi phleanáil airgeadais. Tugann sin cuidiú dó nó di chun tacaíochtaí agus seirbhísí airgeadais a shainaithint ina pobal áitiúil agus ar líne.

Cuireann forbairt ar thuiscint an scoláire ar ról an airgid agus an airgeadais ina shaol nó ina saol le príomhinniúlachtaí a fhorbairt sa tsraith shinsearach. Nuair a tharlaíonn sin, tacaítear leis an bhfoghlaim uile trasna na sraithe sinsearaí agus déantar forbairt scileanna saoil tábhachtacha, atá bunriachtanach do neamhspleáchas an scoláire, a chur chun cinn. Téann an méid sin chun tairbhe don scoláire ar chuid mhór bealaí faoi mar a dhéanann sé nó sí dul chun cinn i gconairí foghlama agus a aistríonn sé nó sí chuig an saol tar éis na scoile.

Leanúnachas agus dul chun cinn

Tá Mo Shaol, M'Airgeadas struchtúrtha chun leanúnachas a sholáthar ón taithí a fhaigheann an scoláire ar an tsraith shóisearach, Aonaid Tosaíochta Foghlama (ATF) Leibhéal 2, OSPS don tsraith shóisearach agus curaclam bunscoile na Matamaitice chun an fhoghlaim a dhéanann sé nó sí sa tsraith shinsearach a chur chun cinn, a fheabhsú agus a dhoimhniú. Is é is aidhm dó tógáil ar a chuid nó a cuid eolais agus tuisceana ar a chuid nó a cuid airgid a bhainistiú ar feadh na sraithe sinsearaí.

Ach naisc a dhéanamh leis an bhfoghlaim roimhe sin ag an tsraith shóisearach agus le modúil eile ina bhfuil gá le hinniúlacht san airgead, cuidítear le foghlaim an scoláire a neartú agus a chur chun cinn. Tá sé d'aidhm aige freisin braistint gaisce agus muiníne a sholáthar don scoláire de réir mar a aistríonn sé nó sí chuig saol na ngairmeacha, an staidéir nó seirbhísí breise lasmuigh den scoil.

Teagasc agus foghlaim

Maidir le Mo Shaol, M'Airgeadas, is éard atá mar ghné thábhachtach de tacú leis an scoláire le bheith rannpháirteach i gcásanna fíorshaoil ina bhfuil tábhacht le hairgead a úsáid agus lena chuid nó lena cuid airgid a bhainistiú. Dá bhrí sin, tá na torthaí foghlama a shainaithnítear sa réimse

curaclaim seo deartha chun foráil a dhéanamh maidir le réimse gníomhaíochtaí praiticiúla chun tacú le foghlaim an scoláire. Beidh rólímirt agus cásanna fíorshaoil ina gcuidiú ag an scoláire chun bheith ina dtomhaltóirí níos eolasaí, ós rud é gur féidir leis an scoláire úsáid a bhaint as ábhair nithiúla chun tacú lena chuid nó lena cuid foghlama nó tabhairt faoi idirbhearta iarbhír leis an tacaíocht ábhartha agus chuí. Is féidir leis an scoláire seirbhísí a rochtain ar líne nó i bpearsa. A bhfuil leis an saol laethúil, soláthraítear bealaí fiúntacha chun airgead a fhiosrú, chun bheith ag plé leis agus chun é a thuiscint, agus is féidir scileanna bainistíochta airgeadais a chumasú trí idirghníomhaíochtaí laethúla. Ba cheart taithí foghlama leathan a bheith ag an scoláire ar fud an bhaile, na scoile agus an phobail. Nascann an fhoghlaim i ngach modúl leis an bhfoghlaim trasna modúil agus réimsí curaclaim eile de réir mar a fhoghlaimíonn an scoláire chun a chuid nó a cuid airgid agus a chéannacht nó a céannacht airgeadais a bhainistiú agus a chosaint.

Modúl: Aire a thabhairt do m'airgeadas

Tuairisceoir modúil

Tríd an modúl seo, foghlaimíonn an scoláire gur acmhainn é an t-airgead agus gur gá dó nó di cinntí eolasacha a dhéanamh le linn siopadóireacht a dhéanamh, go neamhspleách nó le tacaíocht, le haghaidh earraí agus seirbhísí. Foghlaimeoidh sé nó sí freisin gur féidir idirbhearta a dhéanamh i bpearsa nó ar líne. Tríd an modúl seo, nasctar an fhoghlaim le foghlaim ar fud modúil agus réimsí curaclaim eile freisin ós rud é go bhfoghlaimeoidh an scoláire faoin tábhacht a bhaineann lena chuid nó lena cuid airgid agus lena chéannacht nó lena céannacht a chosaint le linn idirbhearta a dhéanamh ar líne.

Foghlaimíonn an scoláire faoin méid seo a leanas:	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Tábhacht an airgid sa saol laethúil agus conas is féidir idirbhearta airgid a dhéanamh ar bhealaí éagsúla, lena n-áirítear úsáid a bhaint as nótaí páipéir, boinn airgid, cártaí agus aipeanna.	<ul style="list-style-type: none"> a. A aithint go bhfuil luach ar airgead b. Úsáid mhuineach nótaí páipéir agus bonn a léiriú c. Cineálacha difriúla airgid amhail airgead tirim, cártaí, airgead gan tadhall nó aipeanna a aithint, plé leo agus úsáid a bhaint astu d. A aithint go gcosnóidh earraí agus seirbhísí áirithe níos mó ná cinn eile e. Na gnéithe airgeadais dearfacha agus diúltacha a bhaineann leis an tsiopadóireacht ar líne a shainaithint f. Feasacht ar sheirbhísí suibscríbhinne, réamhíochta agus bille-íocaíochta a léiriú g. Táillí postais agus iompórtála a shainaithint le linn a bheith ag ceannach ar líne h. Príomhghnéithe d'admhálacha siopadóireachta a shainaithint agus a léirmhíniú chun a bhfeidhmeanna a fhiosrú agus a léirmhíniú i. Eolas agus téarmaí a úsáidtear ar dhuillín pá a shainaithint agus a léirmhíniú j. Inneachar duillín pá a thuiscint
An timpeallacht ar líne le haghaidh idirbhearta airgeadais agus na tairbhí, na dúshláin agus na	k. An réimse idirbheart airgeadais, ar féidir iad a dhéanamh ar líne, a aithint,

contúirtí féideartha a bhaineann léi. Foghlaimíodh an scoláire freisin conas is féidir leis nó léi é nó í féin a chosaint agus úsáid á baint as airgead ar líne agus foghlaimíodh sé nó sí faoi chuid de na calaoisí airgeadais coiteanna ar féidir le coirpigh iad a úsáid chun a gcuid airgid nó sonraí airgeadais a rochtain.

lena n-áirítear baincéireacht agus siopadóireacht ar líne

- l. A bhfuil i gceist le calaois airgeadais a thuiscint
- m. Samplaí de chalaos airgeadais a shainaithint
- n. Contúirtí féideartha na calaoise airgeadais a phlé
- o. Plé a dhéanamh ar an tábhacht a bhaineann le sonraí pearsanta a chosaint agus céimeanna a shainaithint chun sonraí pearsanta a chosaint
- p. Céimeanna is féidir a ghlacadh mar íospartach de chalaos airgeadais a shainaithint.

Modúl: A bheith i do thomhaltóir eolach agus muiníneach

Tuairisceoir modúil

Sa mhodúl seo, faigheann an scoláire tuiscint níos fearr ar a bhfuil i gceist le bheith ina thomhaltóir nó ina tomhaltóir agus ar na seirbhísí airgeadais difriúla, amhail an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí (CCPC), ar féidir iad a bheith ina gcuidiú le tacú le tomhaltóirí. Forbróidh sé nó sí feacht freisin ar na seirbhísí atá á dtairiscint ag institiúidí airgeadais. Foghlaimíonn an scoláire faoi sheirbhísí atá ar fáil chun cuidiú le hairgead a bhainistiú, amhail an tSeirbhís Buiséadaithe agus Comhairle Airgid (SBCA) agus Ionaid Eolais do Shaoránaigh.

Foghlaimíonn an scoláire faoin méid seo a leanas:

A chuid nó a cuid ceart agus freagrachtaí tomhaltóirí agus conas cinntí níos eolasaí a dhéanamh agus earraí nó seirbhísí á gceannach, lena n-áirítear conas is féidir leis nó léi gearán a dhéanamh nó réiteach a lorg nuair atá fadhb ann.

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire

- a. É nó í féin a shainaithint mar thomhaltóir agus breac-chuntas a thabhairt ar na bealaí difriúla a thomhlaíonn sé nó sí earraí agus seirbhísí
- b. Sainaithint a dhéanamh ar an áit ar féidir tacaíocht agus comhairle tomhaltóra a fháil
- c. Feacht a fhorbairt ar a chuid nó a cuid ceart agus freagrachtaí ar líne agus i bpearsa
- d. A bhfuil i gceist le ráthaíocht agus baránta a aithint agus tuiscint a fháil ar conas a oibríonn siad
- e. Tuiscint a fháil ar na gníomhaíochtaí atá le déanamh má tá fadhb nó ábhar imní ann le hearraí nó seirbhísí

	<ul style="list-style-type: none"> f. Cás a shainaithint inar gá earra a mhalartú nó a thabhairt ar ais g. Míniú a thabhairt ar na modhanna difriúla chun gearán ó thomhaltóir a réiteach h. Aiseolas cuí, de chineál dearfach nó diúltach, a sholáthar ar earraí nó seirbhísí, i scríbhinn nó ó bhéal
<p>Na hinstitiúidí airgeadais difriúla a sholáthraíonn seirbhísí airgeadais éagsúla. Foghlaimeoidh an scoláire freisin faoi na céimeanna a bhaineann le cuntas a oscailt le hinstitiúid airgeadais. Foghlaimeoidh sé nó sí faoi conas táirgí airgeadais a chur i gcomparáid agus conas is féidir le baincéireacht ar líne a bheith ina cuidiú againn chun ár gcuid airgid a bhainistiú.</p>	<ul style="list-style-type: none"> i. Sainaithint a dhéanamh ar na céimeanna a bhaineann le baincéireacht ar líne a chur ar bun agus le tabhairt faoi sin j. Na gnéithe den bhaincéireacht ar líne a aithint agus a shainaithint k. A chuid nó a cuid ceart agus freagrachtaí mar thomhaltóir d'institiúid airgeadais a shainaithint agus a mhíniú l. Meastóireacht a dhéanamh ar an tábhacht a bhaineann le buiséadú agus coigilt agus tuiscint orthu m. Meastóireacht a dhéanamh ar dheiseanna chun airgead a choigilt n. Uirlisí digiteacha a úsáid chun tacú le pleanáil airgeadais o. A bhfuil i gceist le hiasacht phearsanta a shainaithint p. An uair a d'fhéadfadh iasacht phearsanta a bheith de dhíth ar dhuine a aithint q. Comparáid a dhéanamh idir roghanna iasachta pearsanta agus difríochtaí ina bhfuil á thairiscint a shainaithint r. Tuiscint a fháil ar an bpróiseas agus na rioscaí a bhaineann le hairgead a fháil ar iasacht.

